

Семінар 1

Назва заняття

Форми роботи

Створення кіноіндустрії.

Доповіді з проблематики становлення кіновиробництва в Європі та Північній Америці (перша чверть ХХ століття).

Проблематика доповідей:

1. Виникнення та розвиток технічних засобів кінематографу: апаратура запису та трансляції, звук, колір і т.п.
2. Кіноіндустрія: найбільші кінематографічні центри світу, корпорації.
3. Розвиток жанрів кіно.

Джерела та література:

1. Бейлі К. Кіно: фільми, що стали подіями. К., 1998. 400 с.
2. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Логос, 2011. 391 с.
3. Історія зарубіжного кіно. 1945-2000: підручник для вишів. – К., 2005. 566 с.
4. Нариси з історії кіномистецтва України. К. : Інтертехнологія. 2006. 864 с.
5. Moviegram. Розуміти кіно URL: <https://moviegram.com.ua/> (дата звернення: 28.08.2020).
6. Зубавіна І.Б. Екранна культура. Засоби моделювання художньої реальності К., 2006. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=1793> (дата звернення: 28.08.2020).
7. Зубавіна, І.Б. Час і простір у кінематографі. К.: Щек, 2008 URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=2137> (дата звернення: 28.08.2020).
8. Народження кінематографа: альманах братів Люм'єрів URL: <https://ms.detector.media/maister-klas/post/13859/2015-08-03-narodzhennya-kinematografa-almanakh-brativ-lyumeriv/> (дата звернення: 28.08.2020).

Семінар 2

Назва заняття

Форми роботи

Види історичного кіно.

Презентації студентами зразків документального та художнього історичного кінематографу.

Проблематика доповідей:

1. Документальне кіно: псевдо-документалістика, науково-популярна документалістика та ін.
2. Художнє ігрове історичне кіно: розвиток жанру, режисери та фільми, сюжети, актори.
3. Хронологічно-тематичні піджанри історичного кіно: пеплум, вестерн, байопік, мілітарі та ін.

Джерела та література:

1. Бейлі К. Кіно: фільми, що стали подіями. К., 1998. 400 с.
2. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Логос, 2011. 391 с.
3. Історія зарубіжного кіно. 1945-2000: підручник для вишів. – К., 2005. 566 с.
4. Нариси з історії кіномистецтва України. К. : Інтертехнологія. 2006. 864 с.

Семінар 3

Назва заняття

Форми роботи

Критичний розбір фільму
«Крижана людина» (2017)

Робота в групах: критичний розбір ситуацій
життя людей доби енеоліту,
реконструйованих у фільмі.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

ЕЦІ (Крижана людина):

<https://en.wikipedia.org/wiki/%C3%96tzi>

Документальний (2011): Ötzi: The Iceman Murder

<https://www.youtube.com/watch?v=nk261CZaCKg>

Інші документальні фільми про Еці:

https://www.google.com/search?q=Otzi+The+Iceman+Film+documentary&oq=Otzi+The+Iceman+Film+documentary&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyCwgAEEUYExg5GIAEMgYIARBF GD2oA gmwAgE&sourceid=chrome&ie=UTF-8

Ігровий (2017):

[https://en.wikipedia.org/wiki/Iceman_\(2017_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Iceman_(2017_film))

<https://kinokong.pro/82860-ledyanoy-chelovek-2017.html>

Критика: <https://www.youtube.com/watch?v=nsDiiiwzHWE>

Семінар 4

Назва заняття

Форми роботи

Критичний розбір фільму
«Рапа-Нуї: втрачений рай»
(1994)

Робота в групах: критичний розбір ситуацій занепаду, внаслідок екологічної катастрофи та соціальних потрясінь; критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

Острів Пасха та його дослідження:

https://en.wikipedia.org/wiki/Easter_Island

https://en.wikipedia.org/wiki/Thor_Heyerdahl

<https://en.wikipedia.org/wiki/Aku-Aku>

Documental de Thor Heyerdahl "Aku-aku, El Secreto de la Isla de Pascua" (1960).

https://www.youtube.com/watch?v=hSmWPrbwToQ&list=PLDVna_130UBGyv7my3VEMbc4pNuWkIVvU&index=26

Rapa Nui (1994)

<https://uakino-lu.com/6076-rapa-nui-vtrachenij-raj.html>

Rapa Nui (1994) Making Off

https://www.youtube.com/watch?v=wA54pFS4GEw&list=PLDVna_130UBGyv7my3VEMbc4pNuWkIVvU&index=25

Семінар 5

Назва заняття

Форми роботи

Деконструкція візуального
тексту фільму «Спартак»
(1960)

Робота в групах: критичний розбір ситуацій
повстання рабів під проводом Спартака,
реконструйованих у фільмі

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Спартак» (1960):

<https://uakino.club/filmy/genre-action/15876-spartak.html>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Spartacus_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Spartacus_(film))

Критика фільму:

<https://www.youtube.com/watch?v=5QZmBVSpzHw>

Історична постать Спартака:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Spartacus>

<https://www.bbc.co.uk/programmes/b03wq2p3>

Семінар 6

Назва заняття

Форми роботи

Фільм «Гладіатор» (2000):
історизм та художність тексту

Робота в групах: критичний розбір ситуацій,
реконструйованих у фільмі – конфлікт влади
та особистості.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Гладіатор» (2000):

<https://uakino-lu.com/3450-gladiator.html>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Gladiator_\(2000_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Gladiator_(2000_film))

Критика фільму:

<https://www.youtube.com/watch?v=aNHuLorML98>

Гладіатори в історії Давнього Риму:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Gladiator>

https://en.wikipedia.org/wiki/Spectacles_in_ancient_Rome

Auguet, Roland (1994). *Cruelty and Civilization: The Roman Games*. New York:

Routledge // https://books.google.com.ua/books?id=ApAiO4TXASIC&redir_esc=y

Семінар 7

Назва заняття

Форми роботи

Розбір прийомів візуалізації пандемії чуми у фільмі «Сьома печатка» (1957)

Робота в групах: критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі - поширення хвороби та панічний страх перед нею, психологічні колективні реакції населення

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Сьома печатка» (1957):

<https://uakino->

[lu.com/search/%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B0#gsc.tab=0](https://uakino-lu.com/search/%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B0#gsc.tab=0)

Про фільм та режисера:

<https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=film&itemid=4522>

https://en.wikipedia.org/wiki/Ingmar_Bergman

Ingmar Bergman. Images: my life in film. Translated by Marianne Ruuth. New York, Arcade Pub., 1994. //

<https://ia601009.us.archive.org/0/items/ImagesMyLifeInFilm/Images,%20My%20life%20in%20film.pdf>

Аналіз фільму:

<https://www.youtube.com/watch?v=7tKUEixzz0g>

<https://www.youtube.com/watch?v=aHGPr83DVw>

<https://www.youtube.com/watch?v=dsre0XEOros>

Семінар 8

Назва заняття

Форми роботи

Критичний аналіз стрічки
«Остання дуель» (2021)

Робота в групах: критичний розбір правдивості показу реальних історичних ситуацій, реконструйованих у фільмі, достовірність етосу.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Остання дуель» (2021):

<https://uakino-lu.com/5191-poslednjaja-dujel.html>

Про фільм та режисера:

https://en.wikipedia.org/wiki/Ridley_Scott

[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Duel_\(2021_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Last_Duel_(2021_film))

Аналіз фільму:

https://www.youtube.com/watch?v=SP_JV7HVz-4

Семінар 9

Назва заняття

Форми роботи

Розбір фільму Івана
Кавалерідзе «Коліївщина»
(1933)

Робота в групах: критичний розбір подій та
ситуацій козацького повстання 1768 р. на
Правобережній Україні, реконструйованих у
фільмі.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Коліївщина» (1933):

<https://www.youtube.com/watch?v=kAlWyFY9pFw>

Про фільм та режисера:

<https://www.youtube.com/watch?v=ysP38wJAM3k>

https://en.wikipedia.org/wiki/Ivan_Kavaleridze

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%97%D0%B2%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B0_\(%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BC\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%97%D0%B2%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B0_(%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BC))

Аналіз фільму:

Жукова Алла, Жуков Георгій. Українське радянське кіномистецтво. 1930—1941. Київ: Друкарня видавництва АН УРСР. 1959. //

https://web.archive.org/web/20210228052648/https://shron1.chtyvo.org.ua/Zhukova_Alla/Ukrainske_radianske_kinomystetstvo_1930-1941.pdf

Семінар 10

Назва заняття

Форми роботи

Критичний аналіз стрічки
Віктора Іванова «Олекса
Довбуш» (1959)

Робота в групах: критичний розбір ситуацій,
реконструйованих у фільмі – мотивація
учасників опришківського руху в Карпатах,
фігури контрагентів

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

Особа історичного Олекси Довбуша:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0_%D0%94%D0%BE%D0%B2%D0%B1%D1%83%D1%88

Порівняльний аналіз українських історичних фільмів «Олекса Довбуш» та «Довбуш»:

1959: <https://www.youtube.com/watch?v=EN-aEXTQmcE&t=456s>

<https://www.youtube.com/watch?v=vGyTGR2c0Ys&t=889s>

2023: <https://www.youtube.com/watch?v=48oo-9-9vYA>

<https://kinogo.bet/4689-dovbush-2023.html>

Семінар 11

Назва заняття

Форми роботи

Боротьба за незалежність та протистояння імперіалізму як провідна тема творчості вітчизняних режисерів

Робота в групах: аналіз фактору зображення визвольних змагань, як рушійної сили становлення та розвитку українського кіномистецтва доби незалежності, закріплення знань, отриманих на семінарі.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

1. Список 100 найкращих фільмів в історії українського кіно // https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA_100_%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%85_%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BC%D1%96%D0%B2_%D0%B2_%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%97_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%BE
2. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Логос, 2011. 391 с.
3. Нариси з історії кіномистецтва України. К. : Інтертехнологія. 2006. 864 с.

Семінар 12

Назва заняття

Форми роботи

Образи царства та імперії в
радянському історичному кіно:
«Пьотр І» (1937), «Суворов»
(1940) та «Іван Грозний»
(1944)

Робота в групах: критичний розбір постатей
політичних діячів та воєначальників
Московії/Росії, реконструйованих у фільмах
сталінської доби.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

Петро І (1937):

https://www.youtube.com/watch?v=BZ_uDrZhga0&t=6629s

Олександр Невський (1938):

<https://www.youtube.com/watch?v=EHKmIvGXuvE&t=3994s>

Суворов (1940):

<https://www.youtube.com/watch?v=jf0CSaQ4mE8&t=144s>

Іван Грозний (1944):

<https://www.youtube.com/watch?v=jJmsV10MTJE&t=2490s>

Семінар 13

Назва заняття

Форми роботи

Більшовицька версія історії
Української революції у
фільмах «Щорс» (1939) та
«Олександр Пархоменко»
(1942)

Робота в групах: критичний розбір постатей
більшовицьких воєначальників, українців за
походженням, реконструйованих у фільмах.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

«Щорс» (1939):

https://www.youtube.com/watch?v=gJBR2VNF_BU

Олександр Пархоменко (1942):

https://www.youtube.com/watch?v=SrwI0_TZkio

Оборона Царицина (1942):

<https://www.youtube.com/watch?v=iPvb1yYHBZs&t=2262s>

Семінар 14

Назва заняття

Форми роботи

Фільм «Єврей Зюсс» (1940) –
взірець анти-семітської
пропаганди

Робота в групах: критичний розбір ситуацій,
реконструйованих у фільмі; роль фільму у
нагнітанні антисемітської істерії та
формуванні сприйняття Голокосту німцями.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

Фільм «Єврей Зюсс» (1940):

<https://www.youtube.com/watch?v=2ukO47dIYSc>

https://en.wikipedia.org/wiki/Jud_S%C3%BC%C3%9F

Propaganda in Film | Suss The Jew (1940)

<https://www.youtube.com/watch?v=ZSUUPtUDdlM&t=992s>

Особа історичного Зюсса Оппенгеймера:

<https://www.youtube.com/watch?v=XX2LIFMBztc>

https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph_S%C3%BC%C3%9F_Oppenheimer

[https://en.wikipedia.org/wiki/Jud_S%C3%BC%C3%9F_\(disambiguation\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Jud_S%C3%BC%C3%9F_(disambiguation))

Кінематограф 3-го Рейху:

https://de.wikipedia.org/wiki/Nationalsozialistische_Filmpolitik

https://de.wikipedia.org/wiki/Reichsministerium_f%C3%BCr_Volksaufkl%C3%A4rung_und_Propaganda

Семінар 15

Назва заняття

Форми роботи

Фрідріх Великий як «предтеча фюрера»: картини «Фрідріх» (1937) та «Великий король» (1942; част. 1-2).

Робота в групах: визначення ролі історичного кіно про прусського короля XVIII ст. у становленні авторитарної влади А.Гітлера та формування образу «фюрера нації»; закріплення знань, отриманих на семінарі.

Проблематика доповідей:

1. Постать режисера (-ів), художні методи його роботи.
2. Сюжет та антураж, постаті та ситуації картин (-и).
3. Ідеологічний меседж картин (-и), її/їх культурний вплив та пізніші ремінісценції.

Джерела та література:

Фільми про Фридриха Великого:

https://en.wikipedia.org/wiki/Frederick_the_Great

Фридрих (1937): <https://www.youtube.com/watch?v=JEge1NJCyWo&t=1420s>

Великий король (1942): <https://www.youtube.com/watch?v=bdnL9xHGxvQ>

Великий король (1942): Після Кунерсдорфа. 1759:

<https://www.youtube.com/watch?v=hcSkE0SgTVc>

Кінематограф 3-го Рейху:

https://de.wikipedia.org/wiki/Nationalsozialistische_Filmpolitik

https://de.wikipedia.org/wiki/Reichsministerium_f%C3%BCr_Volksaufkl%C3%A4rung_und_Propaganda

Семінар 16

Назва заняття

Історичне кіно як знаряддя ідеологічної обробки мас: казус путінської Росії

Форми роботи

Робота в групах: визначення ролі художнього та телевізійного історичного кіно як фактору встановлення тоталітарного режиму в РФ та маніпуляцій електоральними симпатіями мас; закріплення знань, отриманих на семінарі.

Проблематика доповідей:

Джерела та література:

1. Литвин В. Історичні джерела формування психології жорстокості, або Як виник рашизм? // Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками / Відп. ред. В. Смолій. — К.: НАН України. Ін-т історії України, 2023. — Кн. 3. — С. 515-519.

2. Ткаченко В. Рашизм: чи це є російський різновид фашизму і нацизму? // Перелом: Війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками / Відп. ред. В. Смолій. — К.: НАН України. Ін-т історії України, 2022. — Кн. 2. — С. 1245-1247.

3. **Путінізм:**

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC>

4. **Рашизм:**

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%B8%D0%B7%D0%BC#cite_note-152

5. https://en.wikipedia.org/wiki/Cinema_of_Russia

6. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Russian_films